

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni (Sayı 33/21, 27 Ağustos 2021)

Geçen hafta neler oldu?

- Taliban'dan kaçan binlerce Afganlı; İran, Türkiye gibi ülkeler üzerinden Avrupa'ya gitmek isterken, Erdoğan'ın üst üste yaptığı Afganistan konulu telefon görüşmeleri dikkat çekiyor. Erdoğan'ın bu haftaki yoğun diplomasi trafiğinde mültecilerin yeni bir pazarlığın konusu olduğu görüşü hakim.
- Milli Savunma Bakanlığı, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının Afganistan'dan tahliyesine başlandığını açıkladı. Bakanlık; Türkiye'nin Hamid Karzai Havaalanı'nın güvenliğini sağlamayı sürdürme niyetini ortaya koyduğunu, fakat temaslar ve mevcut şartlar nedeniyle tahliye kararı alındığını duyurdu. Ancak Erdoğan'ın açıklamasına göre, bu kez havaalanını işletme teklifi Taliban'dan geldi. Erdoğan *"Görüşmeler sürecektir"* dedi.
- AKP Genişletilmiş İl Başkanları Toplantısı'nda konuşan Erdoğan; 2023 seçimlerini işaret etti, *"Önce kendi içimizde birliğimizi, beraberliğimizi, kardeşliğimizi güçlendirmeliyiz"* dedi.
- Cumhurbaşkanı Erdoğan, yine bir geceyarısı kararnamesiyle, Boğaziçi Üniversitesi'ne rektör atadı. Ocak ayından bu yana devam eden protestolarda, akademisyenlerin sırtlarını döndüğü rektörlük koltuğuna bu sefer kayyım rektör Melih Bulu'nun yardımcısı ve rektör vekili Naci İnci oturdu. Boğaziçili akademisyenler ve öğrenciler protestolarını sürdürüyor.
- Aralarında girişimimizin de bulunduğu 13 sivil toplum kuruluşu; Adalet Bakanlığı'nın, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin tutuklamalarıyla ilgili Anayasa Mahkemesi'ne gönderdiği cevap yazısına ["ülkenin hukuk sistemine temelden karşı, vahim ve tehlikeli görüyor, reddediyoruz"](#) diyerek tepki gösterdi.
- İktidarın "dezenformasyonla mücadele" adı altında gündemde tuttuğu "sosyal medya düzenlemesine" dair Yargıtay Başkanı Mehmet Akarca'dan da açıklama geldi. Erdoğan'la görüşen Akarca, *"Sosyal medya ile ilgili bir yasal düzenlemeye ihtiyaç olduğu kesin"* dedi.
- Türk Tabipleri Birliği Pandemi Çalışma Grubu üyesi Güçlü Yaman; salgınla ilgili verilerde ciddi bir manipülasyon olduğunu, açıklanan ölümlerin gerçek ölümlerin neredeyse yarısı olduğunu söyledi. Sağlık Bakanı, Türkiye Covid-19 Risk Haritası'nda "yüksek risk" ifade eden kırmızı il kalmadığını duyurdu. Türkiye'de bugüne kadar 47 milyon 247 bin 97 kişiye 1. doz, 36 milyon 145 bin 891 kişiye 2. doz, 8 milyon 167 bin 707 kişiye de 3. doz olmak üzere toplam 91 milyon 747 bin 545 aşı yapıldı. Türkiye, toplam doz aşılama dünyada 7. sırada yer alıyor.
- Kastamonu, Sinop ve Bartın'da 11 Ağustos'ta yaşanan sel felaketinde can kaybı 82'ye yükseldi, 16 kişi ise hala kayıp. Cumhurbaşkanı Kararı ile afet bölgesinde acele kamulaştırma kararı verildi. Mimarlar Odası Ankara Şubesi; bağ, bahçe ve fındık bahçelerinin acele kamulaştırılması kararını eleştirdi: *"Sel felaketinden zerre ders alınmadığının kanıtı"*.

- AKP Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz, aracını durdurup kimlik soran polisler hakaret etti. Mersin Valiliği ise polisler hakkında yasal işlem başlatıldığını açıkladı. Polisler açığa alındı.
- Adana'nın Seyhan ilçesinde Alevi ailelerin evleri işaretlendi. HDP Milletvekili Ali Kenanoğlu, saldırının Alevilere yönelik 38. vaka olduğunu belirtti.
- PEN International, "örgüt üyeliği" ve "propaganda" suçlamalarıyla 21 Eylül'de mahkemeye çıkacak Kürt yazar Meral Şimşek hakkındaki davanın düşürülmesini [istedi](#).

Düşünce ve ifade özgürlüğü gündemini takip ettiğimiz haftalık video programımız “[COGITO ERGO SUM](#)” her hafta [YouTube](#) kanalımızda yayında...

Tüm video bültenlerimize erişim için [tıklayınız...](#)

Feminist Gece Yürüyüşü'ne katılan kadınlara dava

İstanbul Taksim'de 8 Mart günü düzenlenen Feminist Gece Yürüyüşü sırasında attıkları sloganlar nedeniyle "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşe katılmak" ile suçlanan kadınlar hakkında dava açıldı. İstanbul 10. Asliye Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen iddianamede "Cumhurbaşkanına hakaret" ve "kanuna aykırı toplantı ve yürüyüşe katılmak" ile suçlanan 17 kadın hakkında 2 yıl 8 aydan 7 yıl 8 aya kadar hapis cezası talep edildi.

Genco Erkal hakkında 4 yıl 8 aya kadar hapis cezası istemi

Tiyatro sanatçısı Genco Erkal hakkında, sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle iddianame düzenlendi. İstanbul 16. Asliye Ceza Mahkemesi'ne gönderilen iddianamenin kabul edilmesi durumunda Erkal, "Cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla 4 yıl 8 aya kadar hapis istemiyle yargılanacak. Usta tiyatrocu konuyla ilgili olarak, "mahkemede sadece kendimi değil, başta Cumhuriyetin temel değerleri olmak üzere, doğayı, demokrasiyi, insan haklarını, ifade özgürlüğünü savunacağım. Bana bu fırsatı verdikleri için teşekkür ediyorum" dedi.

Vidani retçi Şendoğan Yazıcı'ya ceza

Vidani retçi Şendoğan Yazıcı, askere gitmeyi reddettiği için "Askerlik Kanunu'na muhalefet", sosyal medya paylaşımları nedeniyle de "halkı askerlikten soğutma" ve "Türkiye Cumhuriyeti'ni aşağılama" suçlamalarıyla yargılandığı iki ayrı davada toplamda 60 ay hapis cezasına çarptırıldı.

Borçka (Artvin) Asliye Ceza Mahkemesi, Yazıcı hakkındaki hapis cezasını 20 bin 940 TL para cezasına çevirdi. Vidani retçi Yazıcı hakkında devam eden altı dava daha bulunuyor.

Berkin Elvan'ın anne ve babasına "Cumhurbaşkanına hakaret" soruşturması

Gezi Parkı eylemleri sırasında polis tarafından gaz fişegiyle hayatını kaybeden 16 yaşındaki Berkin Elvan'ın annesi ve babası hakkında, çocuklarının ölümüyle ilgili açılan davanın duruşmasından sonra Adliye önünde yaptıkları basın açıklaması nedeniyle, "Cumhurbaşkanına hakaret" suçlamasıyla soruşturma başlatıldı. Söz konusu açıklamada, Cumhurbaşkanı

Erdoğan'ın Gezi Parkı eylemleriyle ilgili olarak sarf ettiği "Diyorlar ki 'Polise talimatı kim verdi?' Ben verdim" sözlerine atıf yapılmıştı.

Erdoğan'dan 38 bin "Cumhurbaşkanına hakaret" davası

CHP Genel Başkan Yardımcısı Gülizar Biçer Karaca'nın "Cumhurbaşkanına hakaret" davalarıyla ilgili hazırladığı rapora göre, Kenan Evren'den başlayarak, Abdullah Gül'e kadar 5 cumhurbaşkanı döneminde toplam 1816 cumhurbaşkanına hakaret davası açılırken, Erdoğan döneminde bu sayı 38 bin 581'e

yükseldi. Erdoğan'ın ilk 4 yıllık görev süresinde toplam sanık sayısı, bir önceki döneme göre 19,5 kat ve yüzde 2 bin 52 artış gösterirken 2018'de 2 bin 775, 2019'da 4 bin 291, 2020'de ise 3 bin 655 kişi hakkında mahkumiyet kararı verildi.

İHD'den bölge raporu

İnsan Hakları Derneği (İHD) "[Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi 2021 Yılı İlk 6 aylık İnsan Hakları İhlalleri Raporu](#)"nu açıkladı. Toplantı ve gösterilerin kimi kentlerde süresiz, kimi kentlerde ise 15 günde bir ya da her ay yenilenerek yasaklandığı hatırlatılan raporun verilerine göre, 2021 yılının ilk 6

ayında 33 kez yasaklama kararı açıklandı. Kolluk tarafından 12 eyleme müdahale edildi. 16 etkinlik de yasaklandı. Aralarında üniversite öğrencileri ve politikacıların da bulunduğu 116 kişiye politik nedenlerle soruşturma ve davalar açılırken sonuçlanan davalarda 80 kişiye çeşitli cezalar verildi.

Yazar Yavuz Ekinci hakkında açılan dava

Yazar Yavuz Ekinci hakkında Newroz'la ilgili sosyal medya paylaşımları ve Kobani'ye destek için yapılan açıklama gerekçesiyle dava açıldı. Davanın ilk duruşması 9 Eylül'de İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

Gazeteci Ahmet Kanbal hakkında soruşturma

Mezopotamya Ajansı muhabiri Ahmet Kanbal hakkında, "16 yaşındaki çocuğa 3 yılda 30 gözaltı: Anneye darp" başlıklı haberi gerekçe gösterilerek "terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme" iddiasıyla soruşturma açıldı.

Mardin'de eylem ve etkinlik yasağı

Mardin Valiliği kent genelinde 15 günlük eylem ve etkinlik yasağı ilan etti. Yasağa; "milli güvenlik", "kamu düzeni" ve "koronavirüs salgını" gerekçe gösterilirken, söz konusu tarihler arasında yapılacak basın açıklamalarına da mülki idare izni şartı getirildi.

Aşı kampanyasına kaymakamlık engeli

Mardin Kızıltepe Kaymakamlığı, Tabip Odası ile Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası'nın aşı bilgilendirme kampanyası kapsamında (Türkçe-Kürtçe-Arapça) üç dilli olarak hazırladığı broşürlerin dağıtımına Valiliğin eylem yasağını gerekçe göstererek izin vermedi. Mardin, Türkiye'de aşılama oranının en düşük olduğu illerin başında geliyor.

Tutuklulara Kürtçe şarkı soruşturması

Elazığ Cezaevi'nde Kürtçe şarkı söyledikleri gerekçesiyle DTK Eş Başkanı Leyla Güven, HDP Diyarbakır İl Eş Başkanı Hülya Alökmen Uyanık ve ESP Genel Başkan Yardımcısı Fethiye Ok Çiçek'in de aralarında bulunduğu 9 kadın tutuklu hakkında soruşturma başlatıldı. Soruşturma tutanağında, "anlaşılmayan bir dilde sözlü halay çektiler", "anlaşılmayan dilde marş okudular" ifadeleri yer aldı.

AYM'den ihlal karar

Anayasa Mahkemesi (AYM), Hatay'ın yerel gazetelerinden olan Onuncu Köy gazetesinde köşe yazarlığı yapan gazeteci Halit Basık'a 2013 yılında yaptığı iki ayrı haber nedeniyle "hakaret" suçundan toplamda 2 yıl 5 ay hapis cezası verilmesinin ifade ve basın özgürlüklerinin ihlali olduğuna karar verdi. Yüksek mahkeme, Basık'ın yeniden

yargılanmasına ve kendisine tazminat ödenmesine karar verdi.

Gazeteci Derya Okatan hakkında açılan dava

Gazeteci Derya Okatan hakkında 2018 yılında o dönem sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Etkin Haber Ajansı'nın (ETHA) sosyal medya hesaplarından paylaşılan Afrin operasyonu haberleri gerekçe gösterilerek dava açıldı. "Zincirleme şekilde örgüt propagandası yapmak" ile suçlanan gazetecinin ilk duruşması

13 Ekim'de Ankara 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

Savcıya takipsizlik, gözaltına aldırıldığı doktora dava

Osmaniye Devlet Hastanesi'nde kendisini 'randevusu olmadığı için' muayene etmeyen doktor Kemal Gökhan Günel'i gözaltına aldırarak Cumhuriyet Savcısı Mehmet Bülbül hakkında "yaralama" ve "tehdit" suçlamasıyla açılan soruşturmada takipsizlik kararı verildi. Hemen ardından savcı tarafından sürgün edilmekle tehdit edilen doktor hakkında "kamu

görevlisine görevinden dolayı alenen hakaret” suçlamasıyla dava açıldı. Hazırlanan iddianame, Osmaniye 7. Asliye Ceza Mahkemesi’nce kabul edildi.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

- Adli tatil nedeniyle duruşmalara ara verilmiştir...